

Cyngor Sir Ynys Môn

Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	16/6/2026
Pwnc:	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2026/27
Aelod(au) portffolio:	Robin Williams
Pennaeth gwasanaeth / cyfarwyddwr:	Huw Ynyr
Awdur yr adroddiad:	Gwyndaf Parry
Aelodau lleol:	Amherthnasol

A – Argymhellion a rhesymau

Argymhellir bod y Pwyllgor Gwaith yn mabwysiadu'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer ei chyflawni yn ystod 2026/27.

Mae'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol yn amlinellu rhaglenni gwaith blynyddol y Cyngor sydd wedi'u cynllunio i gyflawni disgwyliadau Cynllun y Cyngor. Mae'n rhoi mwy o fanylion gweithredol yn unol a'r chwech amcan strategol yn erbyn agweddau penodol o'r ddarpariaeth flynyddol.

B – Pa opsiynau eraill bu i chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

Dim opsiwn arall wedi'i ystyried, mae hwn yn ddisgwyliad o dan gyfansoddiad y Cyngor

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater hwn wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith yn nghyfansoddiad y Cyngor

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi gan ei fod yn darparu'r manylder ynglŷn a sut bydd y Cyngor yn gwireddu disgwyliadau Cynllun y Cyngor a fabwysiadwyd gan y Cyngor llawn yn flaenorol.

D – A yw'r penderfyniad hwn oddi fewn i'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydy

Dd – Asesu'r effeithiau posibl (os yn berthnasol)

1. Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein hanghenion hirdymor fel ynys?

Mae'r dogfen strategol hon yn gosod allan gweithredoedd a anelir i'w gwireddu yn ystod 26/27 a hynny er mwyn gweithio at wireddu amcanion strategol Cynllun y Cyngor.

2. A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar y Cyngor i'r dyfodol? Os felly, sut?

n/a

3. A ydym wedi cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.

Mae nifer o'r gweithredoedd a amlinellir o fewn y DGF yn cynnwys cyd weithio gyda partneriaid er mwyn gwireddu ein amcanion.

4. A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini y byddai'r penderfyniad yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.

Ymgynghorwyd yn helaeth â dinasyddion Ynys Môn cyn mabwysiadu Cynllun y Cyngor 2023-2028 a bydd amryw o'r ffrydiau gwaith yn cael eu ymgynghori arnynt ymhellach yn ystod y cyfnod gweithredu.

5. Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

Amherthnasol - bydd Asesiadau Effaith yn cael eu cynnal ar ffrydiau gwaith cysylltiedig a'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol er mwyn asesu effaith unrhyw newidiadau ar gydraddoldeb a'r iaith Gymraeg.

6. Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai sy'n profi anfantaes economaidd-gymdeithasol.

n/a

7. Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

n/a

E – Gyda phwy yr ymgynghoroch a beth oedd eu sylwadau?

1. Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (gorfodol)	Ystyriwyd y mater hwn gan y TA ac adlewyrchir eu sylwadau yn yr adroddiad
2. Cyllid / Swyddog 151	Fel yr uchod
3. Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Fel yr uchod
4. Adnoddau Dynol	Fel yr uchod

5. Eiddo	
6. Technoleg Gwybodaeth	
7. Caffael	
8. Sgrwtini	Ystyriwyd y mater hwn gan y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol ar y 10/6. Bydd cadeirydd y pwyllgor yn adrodd yn ôl yn y cyfarfod hwn.
9. Aelodau lleol	

F – Atodiadau

Dogfen Gyflawni Flynyddol 2026/27

Ff – Papurau cefndirol (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am fwy o wybodaeth)

Dogfen Gyflawni Flynyddol 2026/27

Dyddiad Cyhoeddi: Mehefin 2026

Dogfen Gyflawni Flynyddol

Mae'r ddogfen hon yn edrych yn fanwl ar y gwaith fydd y Cyngor yn ymgymryd ag o yn ystod 2026/27 i gyflawni'r dyheadau uchelgeisiol sydd wedi'u gosod dan bob un o'r amcanion strategol yng Nghynllun y Cyngor 2023 - 2028.

Cynllun y Cyngor 2023-2028 - Amcanion Strategol

Cynllun y Cyngor yw'r brif ddogfen sy'n ganolog i benderfyniadau sy'n cael eu gwneud ar bob lefel; darparu fframwaith ar gyfer cynllunio a gyrru blaenoriaethau yn eu blaen; siapio gwariant blynyddol; monitro perfformiad a chynnydd.

Gweledigaeth Cynllun y Cyngor yw:

'Creu Ynys Môn fydd
yn iach a llewyrchus
lle gall bobl ffynnu.'

Yr Iaith Gymraeg

Cynyddu'r cyfleoedd i ddysgu, magu hyder a defnyddio'r iaith.

Gofal Cymdeithasol a Llesiant

Rhoi'r cymorth cywir ar yr adeg cywir

Addysg

Sicrhau darpariaeth effeithiol ar gyfer heddiw a chenedlaethau'r dyfodol.

Tai

Sicrhau fod gan bawb yr hawl i alw rhywle yn 'gartref'.

Economi

Sicrhau cyfleoedd i ddatblygu economi'r ynys

Newid Hinsawdd

Ymateb i'r argyfwng, mynd i'r afael â newid a gweithio tuag at bod yn sefydliad sero net erbyn 2030.

Gwerthoedd

Mae gwerthoedd craidd y cyngor, yn sylfaen i bopeth a wnawn, yn siapio ein diwylliant ac yn arwain sut yr ydym yn gwneud penderfyniadau, yn gweithio gyda phartneriaid ac yn darparu gwasanaethau.

Parch

Rydym yn barchus ac yn ystyriol tuag at eraill er gwaethaf ein gwahaniaethau.

Cydweithio

Rydym yn gweithio fel tîm, gyda'n cymunedau a'n partneriaid, i gyflawni'r canlyniadau gorau ar gyfer pobl Ynys Môn.

Gonestrydd
Rydym yn hymrwymedig i safonau uchel o ran ymddygiad ac uniondeb.

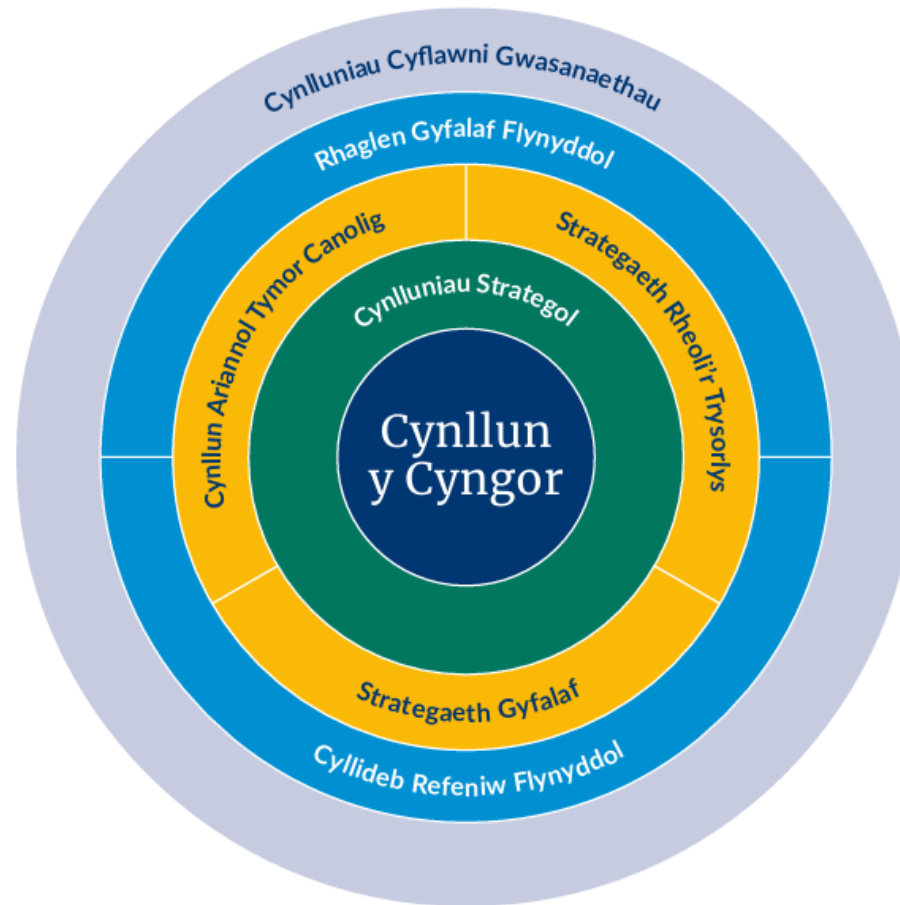

Hyrwyddo'r Cyngor a'r Ynys

Rydym yn creu ymdeimlad o falchder mewn gweithio i'r cyngor ac yn cyflwyno delwedd gadarnhaol o'r ynys.

Y Cylch Strategol

Mae'r cylch strategol yn adnabod y cynlluniau sydd mewn lle er mwyn sicrhau ein bod yn gallu cyflawni ein blaenoriaethau ac amcanion.

Yr Iaith Gymraeg

Cynyddu'r cyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r iaith.:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2026/27 byddwn yn:
Sicrhau bod ein Strategaeth Hybu'r Gymraeg yn cael ei diwygio yn 2026 a'i bod yn ymateb i ganlyniadau'r cyfrifiad diwethaf	<ul style="list-style-type: none">• Derbyn sicrwydd gan Swyddfa Comisiynydd y Gymaeg ynglyn â disgwyliadau strategaeth newydd• Sicrhau cymeradwyaeth i Strategaeth Hybu'r Gymraeg newydd a rhoi y strategaeth newydd ar waith.
Diweddarau ein polisi iaith Gymraeg a datblygu polisi newydd ar ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle	<ul style="list-style-type: none">• Mesur dealltwriaeth staff o ofynion y safonau a'r polisi iaith Gymraeg newydd• Cynnal adolygiad siopwr cudd o'r ddarpariaeth iaith Gymraeg yng ngwasanaethau'r cyngor• Hunanasesu ein cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg.
Ehangu ein cynnig o hyfforddiant er mwyn creu mwy o gyfleoedd i'n staff, a'n cynghorwyr, partneriaid a thrigolion yr ynys ddatblygu eu sgiliau Cymraeg	<ul style="list-style-type: none">• Parhau i gydweithio efo Dysgu Cymraeg Gogledd Orllewin i ddarparu cyfleoedd i staff ac aelodau etholedig fel y gallent wella eu sgiliau iaith Gymraeg drwy:<ul style="list-style-type: none">▪ Gynnal pump dosbarth iaith Gymraeg▪ Cynnal ymgyrchoedd, o leiaf unwaith y mis, i annog pobl i ddefnyddio'r Gymraeg▪ Gweithio gyda phartneriaid i gynyddu defnydd o'r Gymraeg yn y gweithle.• Rhoi cynllun ar waith i gynyddu defnydd o'r Gymraeg yn y maes hamdden a chwaraeon

Gofal Cymdeithasol a Llesiant

Rhoi'r cymorth cywir ar yr adeg gywir

Erbyn 2028 byddwn wedi:

Yn 2026/27 byddwn yn:

<p>Adolygu a moderneiddio'r dull o ddarparu gofal a chefnogaeth</p>	<ul style="list-style-type: none">• Gweithio gyda'n gilydd i gymeradwyo a rhoi ar waith Cynllun Strategol Ynys Oed Gyfeillgar:<ul style="list-style-type: none">○ Datblygu ein rhaglen ataliol gan ddod o hyd i leoliad hwylus sy'n cynnig cyfleoedd i asesu, hyrwyddo a datblygu sgiliau byw'n annibynnol• Trawsnewid gwasanaethau dydd drwy barhau i weithio gyda phartneriaid i gynnal gweithgareddau dydd mewn lleoliadau cymunedol, ac ehangu'r model yn dilyn ymgysylltiad• Gweithio i gynnal y niferoedd isel o bobl ifanc a phobl sy'n gadael gofal sydd ddim mewn Addysg, Cyflogaeth neu Hyfforddiant (NEET), a gweithio i leihau niferoedd eto lle bynnag y bo'n bosibl• Croesawu dros 500,000 o ymweliadau i ganolfannau Môn Actif• Gweithredu System archebu gweithgareddau newydd a modern, fydd yn galluogi derbyn taliadau aelodaeth ar-lein• Buddsoddi £2.5m yng nghyfleusterau Môn Actif:<ul style="list-style-type: none">○ Plas Arthur; gwella a moderneiddio i gynnwys derbynfa, caffi, chwarae meddal, stiwdio ffitrwydd ac ystafelloedd newid○ Amlwch; buddsoddi yn yr ystafelloedd newid ochr gwlyb• Sicrhau bod cronfa ddata Gofal Cymdeithasol modern (Cysylltu Gofal Mosaic) yn weithredol.
<p>Gwella ac ymestyn y ddarpariaeth tai a chymorth</p>	<ul style="list-style-type: none">• Moderneiddio a gwneud y gorau o 'Dai â Chymorth' drwy greu capasiti ychwanegol o 12 uned o safon, yn cynnwys:<ul style="list-style-type: none">○ Hen safle'r farchnad, Y Fali (4 uned ar gyfer 7 person)○ Pencoed, Rhostrehwfa (4 uned - 3 wedi'i llenwi, lle i un arall)○ Maes y Ffridd, Gwalchmai (4 uned)

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chwilio am lleoliadau pellach addas ar draws yr ynys. ● Adnabod rhaglen ychwanegol o 3 eiddo addas i fodloni gofynion oes defnyddwyr gwasanaeth.
<p>Ehangu cyfleoedd i bobl dderbyn gofal yn agosach at eu cymunedau lleol</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Cynyddu cyfranogiad mewn hybiau cymunedol integredig, cynnal lleiafswm o 6 Fforwm Cymuned a ehangu hygyrchedd yr hybiau, gan ddarparu gwasanaeth presgripsiynu cymdeithasol yn rhai o'r hybiau hynny ● Gweithio gyda phartneriaid allweddol a sefydliadau cymunedol i ddatblygu cyfleoedd ataliol er mwyn gwella iechyd a llesiant unigolion, gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> ○ Agor Hwb Cymunedol Canolfan Glanhwfa – a chreu gweithgareddau cefnogol ychwanegol ar gyfer defnyddwyr a gofalwyr o fewn Canolfan Dementia Ynys Môn erbyn Hydref 2026 ○ Ehangu rhaglen Nifty60s i chwe cymuned erbyn Hydref 2026 ○ Gweithio gyda Cynghrair Seiriol i beilota prosiect trafndiaeth gymunedol gan edrych ar efelychu llwyddiant ardaloedd eraill ● Helpu pobl unig ac ynysig drwy drefnu 11 digwyddiad sy'n pontio cenedlaethau: <ul style="list-style-type: none"> ○ 2 ddigwyddiad Sporting Memories ○ 4 gêm Boccia rhwng cenedlaethau erbyn ○ 5 gweithgaredd rhwng cenedlaethau erbyn Mawrth 2027 ● Annog 500 o unigolion i gyfranogi yn y cynllun Dementia Actif.
<p>Datblygu'r ddarpariaeth fewnol ar gyfer plant mewn gofal, Cartrefi Clyd a gofalwyr maeth</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Dod o hyd i eiddo ar gyfer un Cartref Clyd pellach ar yr ynys (un wedi prynu yn 25/26) ● Sefydlu chwech lleoliad gofal maeth ychwanegol yn ystod 2026/27 ● Ehangu a gwella darpariaeth gofal plant: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gwella cymhwystra plant ○ Cynyddu nifer y bobl sy'n manteisio ar y cynnig gofal plant ○ Gwella ansawdd lleoliadau gofal plant ○ Mesur bodddhad rhieni.

Addysg

Sicrhau darpariaeth effeithiol ar gyfer heddiw a chenedlaethau'r dyfodol:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2026/27 byddwn yn:
Sicrhau bod y strategaeth foderneiddio cymunedau dysgu yn creu ysgolion effeithiol gydag arweinyddiaeth gref ac amgylchfyd addysgu pwrpasol	<ul style="list-style-type: none">• Paratoi a cyflwyno achos busnes amlinellol strategol i Llywodraeth Cymru yn Ch1 2026/27• Cyflwyno <i>New Project Request</i> ar gyfer adeilad newydd i Ysgol Uwchradd Caergybi i'r WEPCO a cychwyn Cam 1 MIM• Paratoi a gweithredu cynllun strategol newydd, i ddatblygu perthynas waith well rhwng darparwyr addysg ôl-16 presennol.• Moderneiddio systemau rheoli gwybodaeth newydd ar gyfer ysgolion er mwyn gwella eu heffeithiolrwydd
Datblygu'r Gymraeg ar draws pob lleoliad addysgol trwy wireddu nodau, amcanion a deilliannau a osodwyd yng 'Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg'	<ul style="list-style-type: none">• Trochi 96 o ddisgyblion heb lawer neu heb ddim sgiliau Cymraeg drwy'r canolfannau iaith• Cefnogi 3 ysgol i ategu eu cynllun hunan wella CSGA drwy ymgysylltu ag uwch reolwyr, Canolfannau Iaith a swyddog Siarter Iaith.
Sicrhau'r profiadau a'r cynnydd gorau bosibl i blant a phobl ifanc drwy ddarparu'r Cwricwlwm i Gymru ym mhob cymuned ledled yr ynys	<ul style="list-style-type: none">• Gweithredu cynllun strategol MCD a gweithio gydag ysgolion i wella presenoldeb mewn ysgolion ym Môn i 95%• Adolygu, addasu a moderneiddio cynnig addysgol yr Oriol/Archifau a Llyfrgelloedd i ysgolion• Sicrhau bod y Cwricwlwm i Gymru a phrosesau asesu a phontio ar waith ym mhob ysgol. Cynnal ymweliadau gan Uwch Reolwyr- teithiau dysgu / craffu ar lyfrau / trafodaethau gyda dysgwyr ac ymarferwyr• Casglu a chraffu ar gynlluniau pontio ysgolion er mwyn datgan os yn cyrraedd y gofynion y llwyddiannus• Cynlluniau cyd-weithio Cynradd / Uwchradd - sicrhau bod y cynlluniau hyn yn cyrraedd gofynion / deilliannau yn llwyddiannus

	<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod pob ardal dalgylch yn gweithio gyda'i gilydd, o ysgol i ysgol, i gefnogi plant a phobl ifanc ddatblygu eu sgiliau a'u sgiliau digidol • Gweithio at gwblhau hyfforddiant diogelu Grŵp A, B a C 100% ar gyfer staff sydd angen y lefel hyfforddiant perthnasol • Gweithio at ddod yn Ynys Wybodus am Drawma gan cefnogi dwy ysgol arall i gyflawni achrediad TIS • Creu gwasanaethau newydd ADY, Chynhwysiad ag Ymgysylltu sydd yn gallu diwallu anghenion dysgwyr a chefnogi ysgolion • Adolygu prosesau mapiau darparu ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) a Chynhwysiant mewn ysgolion i hwyluso'r gwaith o fonitro a mesur addasrwydd, ansawdd a chanlyniadau dysgwyr ADY.
<p>Cynyddu cyfleoedd addysgol ar gyfer oedolion er mwyn i drigolion Ynys Môn ddatblygu'n bersonol trwy gydol eu bywyd</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithio at gyrraedd 50% o ysgolion yn cynnig manau cymunedol • Gweithio gyda partneriaid tuag at gael mwyafrif o'n Ysgolion yn agor eu cyfleusterau tu allan i oriau ysgol er mwyn annog plant a'u teuluoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau addysgol a chymunedol. • Holiadur blynyddol i'w rannu er mwyn mesur effaith y cynllun • Gweithredu y Cynllun Darparu Gwasanaeth Addysg Oedolion yn y Gymuned. Goruchwyllo darpariaeth y Rhwydwaith Addysg Oedolion Gwynedd a Môn; Monitro trwy adroddiadau ar y ddarpariaeth sydd yn cael ei gyflenwi yn chwarterol.

Tai

Sicrhau bod gan bawb yr hawl i alw rhywle'n gartref:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2026/27 byddwn yn:
Mynd i'r afael â'r agenda effeithlonrwydd ynni / tlodi tanwydd gan weithio tuag at wireddu Safonau Ansawdd Tai Cymru (SATC) 2023	<ul style="list-style-type: none">• Cynyddu nifer yr eiddo sy'n cydymffurfio gyda tharged ynni SAP 75 SATC 2023 o 30% i 40%; cynnydd targed o 400 eiddo• Sicrhau fod holl eiddo'r Cyngor gyda Llwybr Ynni Targed.
Agor trydydd cynllun tai gofal ychwanegol a gyda chynlluniau am y pedwerydd	<ul style="list-style-type: none">• Cadarnhau hawl cynllunio ar gyfer Gofal Ychwanegol yn Nhyddyn Mostyn, Porthaethwy• Cychwyn gwaith adeiladu yn ystod chwarter 1 26/27• Ymgysylltu parhaol gyda trigolion lleol i godi ymwybyddiaeth am y cynllun ag ymateb i ymholiadau.
Cynyddu'r dewis a'r nifer o dai sydd ar gael i drigolion yr ynys gan hefyd gynorthwyo aelwydydd i allu prynu eu cartrefi cyntaf	<ul style="list-style-type: none">• Adolygu'r Polisi Cyffredin ar Osod Tai (PCOT) i ymgorffori'r gwersi a ddysgwyd o'r PCOT cyfredol ynghyd â newidiadau deddfwriaethol Lansio PCOT newydd yn 2025• Datblygu 31 tŷ newydd• Hwyluso'r gwaith o adnewyddu 70 tŷ gwag• Cynorthwyo hyd at 32 prynwr tro cyntaf i fynd ar y farchnad dai, yn ogystal a• 3 wedi cael cymorth drwy Cynllun Cymorth Prynu Môn.
Cynnal asesiad anghenion marchnad tai gyda phrospectws tai blynyddol er mwyn adrodd ar gynnydd mewn cyflenwad o dai fforddiadwy	<ul style="list-style-type: none">• Cyflawni cynllun gweithredu trosi eiddo gwag 31 Mawrth 2027, yn cynnwys:<ul style="list-style-type: none">• Asesiadau wedi ei gwblhau• Prospectws tai mewn lle.
Cytuno ar y blaenoriaethau ar gyfer gweithgareddau cyfranogiad tenantiaid a dyrannu adnoddau er mwyn cynnwys llais ein tenantiaid o fewn ein gwasanaethau	<ul style="list-style-type: none">• Cyflawni ein cynllun Profiad Cwsmer - cynnydd o 10% fesul mis mewn cysylltiadau CRM gan denantiaid• Adolygu a gwella ein defnydd o ddata i roi mewnwelediad i feysydd sy'n tanberfformio a gwelliannau i'n adrodd ar berfformiad.

Economi

Hyrwyddo cyfleoedd i ddatblygu economi'r ynys:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2026/27 byddwn yn:
Cefnogi cynlluniau cynhyrchu ynni carbon isel	<ul style="list-style-type: none">• Gweithio gyda phartneriaid fel GBE-N i wireddu'r rhaglen SMR gan leihau'r effaith a sicrhau'r buddion economaidd-gymdeithasol gorau i bobl leol• Dylanwadu ar Lywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid allweddol eraill a chydweithio â hwy ar ddatblygiadau ynni ar raddfa fawr• Cytuno ac arwyddo'r PPA (rhwng GBE-N a CSYM) ar gyfer cyflawni materion caniatáu statudol.• Diweddarau Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA/SPG) Wylfa.
Cydweithio i wireddu amcanion economi cylchol	<ul style="list-style-type: none">• Adolygu trefniadau i gasglu eitemau gellir eu hailddefnyddio (yn hytrach na'u hailgylchu).
Datblygu unedau busnes newydd i gynorthwyo tyfiant a datblygiad busnesau lleol	<ul style="list-style-type: none">• Parhau i wneud cynnydd gyda Chynllun Adfywio Economaidd Gogledd Môn drwy:<ul style="list-style-type: none">○ Sicrhau cyllid cyfalaf er mwyn adeiladu unedau busnesu newydd ac ailddatblygu adeilad y Derfynfa Forol, gyda gwaith ar y safle wedi cychwyn;○ Sicrhau cyllid grant ychwanegol i gefnogi gweithgareddau datblygu prosiect ac ymyraethau eraill;○ Gweithio ac ymwneud â'r sector preifat i ddenu buddsoddiadau i'r Ynys ;○ Targedu buddsoddiad ac ymdrechion adfywio yn y Stryd Fawr;○ Cefnogi perchnogion safleoedd yn eu hymdrechion i fynd i'r afael â safleoedd tir llwyd a safleoedd sy'n peri pryder• Goruchwyllo'r gwaith o ddarparu Cynllun Strategol Gwella Canol Trefi Ynys Môn• Parhau i ddyrannu grantiau ac arwain ar ymyraethau canol trefi, a dyrannu cyllid drwy'r Gronfa Ffyniant Bro a menter Trawsnewid Tref sy'n cael ei chefnogi gan Lywodraeth Cymru

<p>Manteisio ar fuddsoddiad ychwanegol er budd yr economi leol</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu a chymeradwyo Strategaeth a chynllun gweithredu i'r Ynys, ar gyfer menter 'Treftadleoedd' Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol. • Cydweithio gyda rhanddeiliaid allweddol i symud ymlaen, sicrhau a sefydlu Rhaglen Porthladd Rhydd llwyddiannus yn Ynys Môn yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru a'r DU, a sefydlu trefniadau llywodraethu cadarn • Anelu i'r Porthladd Rhydd fod yn llawn weithredol erbyn Hydref 2026. Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth wedi'i lofnodi'n ffurfiol gan Lywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a Chyngor Sir Ynys Môn, gyda'r cytundeb yn datgloi gwerth £25 miliwn o gyllid. • O ganlyniad i gefnogaeth gan gyllid cyfalaf Porthladd Rhydd bydd gwaith yn cychwyn o glirio a dymchwel ar safle Peboc, gan baratoi' ar gyfer datblygiadau a buddsoddiadau yn yr ardal yn y dyfodol. • Sicrhau cyllid allanol i fynd i'r afael ag anghenion yr Ynys a chyfleoedd economaidd ar Ynys Môn e.e. Cronfa Effaith Balchder Bro, Cronfa Twf Lleol a Chronfa Treftadaeth y Loteri.
<p>Tyfu a hyrwyddo'r economi ymwelwyr mewn ffordd barchus a chynaliadwy er mwyn sicrhau buddion ar gyfer ein cymunedau a'n hymwelwyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Darparu'r cynllun gweithredu Tirweddau Dynodedig i sicrhau bod blaenoriaethau'r Cyngor a Llywodraeth Cymru ar gyfer adfer natur a lliniaru newid hinsawdd yn cael eu gwireddu • Gweithio gyda phartneriaid i ddarparu rhaglenni plannu coed a gwaith dalgylch afon i helpu i wella ansawdd dŵr • Cynnig mwy o gyfleoedd i ffermwyr yn y Tirweddau Dynodedig a'r llain glustogi i wella cynefinoedd • Gweithio gyda ffermwyr i ddarparu model ffermio cynaliadwy, drwy arbrawf Ffermio Bro y Cynllun Ffermio Cynaliadwy • Darparu amrywiaeth o weithgareddau i warchod a gwella rhinweddau arbennig yr AHNE • Gweithredu y Cynllun Rheoli Cyrchfan Ynys Mon (2023-2028): • Sefydlu Partneriaeth Cyrchfan Newydd

	<ul style="list-style-type: none"> • Darparu prosiectau allweddol i wella seilwaith a phrofiad ymwelwyr gan leihau'r effaith a phwysau negyddol. Arwain ar welliannau i'r isadeiledd morwrol i gefnogi'r sector twristiaeth. • Cydweithio gyda Llywodraeth Cymru i wella gweithgareddau i ymwelwyr ar fordeithiau sy'n cyrraedd Caergybi • Ymgynghori a phreswylwyr a busnesau ar yr Ardoll Ymwelwyr i benderfynu os bydd yr Ardoll yn cael ei gyflwyno ar Ynys Mon • Canolbwyntio ar wella'r Llwybr Arfordirol drwy ddefnyddio ffynonellau ariannu allanol, a chysylltu'r gwelliannau hyn gyda phrosiectau gwella natur er mwyn cyfoethogi profiadau'r rheiny sy'n defnyddio'r Llwybr arfordirol <ul style="list-style-type: none"> ○ Dod o hyd i safleoedd ar gyfer gwelliannau sylweddol, yn dilyn arolwg cyflawni ar gyfleoedd gwella cynefinoedd a, ○ Defnyddio'r Gronfa Twf Lleol i gynyddu cyllid cyfredol ar gyfer y Llwybr Arfordirol i wella'r Llwybr.
<p>Ailddatblygu safleoedd diwydiannol a thir llwyd nad ydynt yn cael eu defnyddio</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi perchnogion tir i ailddatblygu safleoedd diwydiannol, gan gynnwys: hen safle Anglesey Aluminium, safle Two Sisters, Rhosgoch, Octel (Amlwch), Llangefni a hen safle diwydiannol Lairds ym Miwmares. • Datblygu dogfen Strategaeth a ffefrir ar gyfer y CDLI bydd yn amlinellu'r weledigaeth, amcanion ac opsiynau ar gyfer datblygiadau a'r defnydd o dir ar Ynys Môn.

Newid Hinsawdd

Ymateb i'r argyfwng, mynd i'r afael â newid a gweithio tuag at bod yn sefydliad sero net erbyn 2030:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2026/27 byddwn yn:
Lleihau ein hallyriadau carbon uniongyrchol er mwyn sicrhau bod y targed net sero erbyn 2030 o fewn cyrraedd	<ul style="list-style-type: none">• Cyflawni gweithredoedd i lleihau allyriadau'r Cyngor a nodi'r yn ein Cynllun Blynyddol Tuag at Sero Net 26/27 a'u monitro yn y Grŵp Llywio Sero Net.• Gyrru'r Cynllun Trawsnewid Fflyd yn ei flaen drwy gynyddu nifer y cerbydau carbon isel (yn ddibynnol ar gyllid cyfalaf a grant), a:<ul style="list-style-type: none">○ Arbrofi â chynllun gwefru gartref ar gyfer fflyd cerbydau trydan Cyngor○ Gosod pwyntiau gwefru ychwanegol ar gyfer cerbydau fflyd ar safleoedd y Cyngor• Gosod paneli solar ar adeiladau'r Cyngor yn ddibynnol ar ddefnyddio cyllideb Salix.
Cynyddu cyfraddau ailgylchu	<ul style="list-style-type: none">• Gweithio tuag at gyflawni targed ailgylchu Llywodraeth Cymru sef ailgylchu 70% o wastraff o domestig y Cyngor, drwy:<ul style="list-style-type: none">○ Ddadansoddi canlyniadau'r ymgynghoriad○ Mabwysiadu newidiadau i'r gwasanaeth ailgylchu• Cynyddu cyfraddau ailgylchu ar gyfer casglu gwastraff o adeiladau'r Cyngor i 60%• Lleihau digwyddiadau tipio anghyfreithlon.
Sicrhau bod gwasanaethau'n ystyried newid hinsawdd a bioamrywiaeth fel materion allweddol wrth wneud penderfyniadau	<ul style="list-style-type: none">• Cwblhau cynlluniau rheoli llifogydd Lôn Trearddur a Bodffordd.• Rhoi nifer o gynlluniau atal llifogydd graddfa bach ar waith• Datblygu cynlluniau atal llifogydd a chyflwyno ceisiadau grant i'w gwireddu yn y dyfodol.
Creu opsiynau teithio carbon isel eang i drigolion ac ymwelwyr â'r ynys	<ul style="list-style-type: none">• Datblygu cynllun teithio llesol a'i rhoi ar waith ym Menllech a man waith arall• Treialu cynllun trafndiaeth gymunedol i gysylltu ardaloedd gwledig gyda phrif lwybrau trafndiaeth• Ymestyn y rhwydwaith pwyntiau gwefru cerbydau trydan cyhoeddus ledled yr ynys.